

DIRK BRACKE

CHICAGO

PROLOOG

Era maakte altijd een ommetje om Zohal op te halen. Het betekende een halfuurtje extra, maar Era vond het helemaal niet erg om wat vroeger op te staan. Zohal had altijd een vrolijke snoet en het was nu eenmaal fijn om samen naar school te wandelen.

Net als Zohal droeg Era een lange, donkere jurk en had ze een hoofddoek om haar hoofd gebonden die enkel haar gezicht vrijliet.

Era besepte dat ze geluk had. Veel meisjes van zeven werkten in de weverij in de stad. Die meisjes moesten dan meer dan een uur wandelen om in de fabriek te raken, werkten daar tien uur of langer met enkel een stuk brood en water als lunch en sleepten zich dan doodmoe weer meer dan een uur naar huis.

Toch was Era nooit echt gelukkig. Twee jaar geleden had papa haar en haar familie achtergelaten. Er werd altijd wat geheimzinnig gedaan als mama, haar ooms en oma over hem spraken. Dan keken ze naar Era en dempten hun stemmen. Toch had Era intussen begrepen dat papa mensen naar andere landen smokkelde en daar veel geld mee verdiende. Vorig jaar was hij een paar dagen teruggekeerd. Even leek alles goed, maar daarna had hij ruzie gemaakt met mama. Negen maanden later was mama van een zusje bevallen.

‘Moet je deze namiddag nog naar de Engelse les?’ vroeg Zohal.

Era knikte. Hoewel ze geen flauw idee had waar papa woonde of waarmee hij bezig was, toch stuurde hij altijd geld naar mama om Era’s schoolgeld te betalen. Hij had hen in de steek gelaten, maar toch vond hij het belangrijk dat Era kon lezen, schrijven en zelfs

Engels leerde. Zodat ze later verpleegster in een groot ziekenhuis kon worden, droomde Era.

Het was gestopt met sneeuwen en regenen, maar het bleef kil. Toch had Era het niet koud, omdat ze op het afgesleten tapijt met meer dan veertig meisjes dicht op elkaar gepakt zaten. Ze wilde net een vers uit de Koran voorlezen toen er buiten een luide knal klonk. Met een ruk keek Era op en ze zag hoe het gezicht van de mollah verstrakte. De Koran schoof van haar knieën en ze staaarde naar het raam. Overal werd geschreeuwd en ze hoorde angstige gillen. Bang keek ze om zich heen en ze zag dat alle meisjes in paniek opsprongen en naar een smalle deur drongen.

‘Taliban!’ riep iemand.

Dat kan niet, verdrong Era haar angst, hoewel het best waar kon zijn. Ze probeerde op te staan, maar de paniekerige meisjes spoelden als een vloedgolf over haar heen. Era werd tegen het tapijt gedrukt en voeten trappelden over haar rug. Era merkte amper iets van de pijn, maar ze werd gek van angst. Ze schreeuwde en hilde terwijl de voeten eindeloos over haar benen en haar rug liepen. Ze legde haar handen beschermend om haar hoofd.

‘Zohal!’ gilte ze in doodsangst.

Ze is al naar buiten gerend, ze hoort me niet, dacht Era.

Opeens voelde ze een sterke hand rond haar pols.

‘Laat haar opstaan!’

De mollah. Era herkende zijn stem.

Hij trok haar bij de polsen overeind en legde zijn arm om haar schouder om haar te beschermen in het gewoel. Het lukte haar om zich door de deur te wringen en het was nog nooit zo heerlijk geweest om de regen op haar lichaam te voelen. Buiten was het onwezenlijk stil, alsof de knal alles had doen zwijgen.

Zohal kwam op haar af.

‘Gaat het? Ik zag je onder het getrappel verdwijnen, maar ik kon niets doen.’

Era merkte dat Zohal zich schaamde omdat ze haar vriendin in de steek had gelaten.

‘Je kon er niets aan doen’, zei ze, opgelucht omdat ze veilig was buitengeraakt.

Net als de anderen keek Era verwonderd om zich heen. Als een stel opgeschrikte kippen waren ze naar buiten gelopen. En nu?

‘Waar zijn de taliban?’ vroeg Era.

Zohal haalde de schouders op.

‘Ik weet het niet. Ik zie niemand.’

Twee mannen kwamen aanlopen. Met brede gebaren herhaalden ze telkens iets wat Era amper kon horen.

‘Taliban?’ fluisterde ze geschrokken en meteen wilde ze wegvlugten.

‘Niet gaan lopen, Era’, zei Zohal. ‘Dat zijn geen taliban. Denk je echt dat die wuivend en zwaaiend komen aanlopen?’

De mollah snelde de mannen tegemoet. Eerst luisterde hij aandachtig, daarna lachte hij uitgelaten alsof hij een goede grap had gehoord.

‘Het was geen bom!’ riep de mollah terwijl hij weer in de richting van het klaslokaal liep. ‘Een klapband. Een auto met een klapband!’

Door de opschudding die de klapband had veroorzaakt, moest de mollah zijn hand opsteken om het nerveuze geratel te stoppen. Era nam haar Koran op om verder te lezen, maar een vraag van Zohal hield haar tegen.

‘Waarom willen de taliban niet dat wij naar school gaan?’

Hoewel veel meisjes het antwoord kenden, keek iedereen de mollah gespannen aan alsof die nog iets nieuws kon toevoegen.

‘Omdat meisjes vroeger ook niet naar school gingen. De taliban vinden dat niet nodig. Om kinderen te krijgen of voor een man te

zorgen, hoef je niet te kunnen lezen of schrijven. Het is beter om jullie dom te houden, zodat jullie niet nadenken over de taliban en hoe ze jullie onderdrukken. Ze willen dat jullie zonder nadenken geloven wat ze vertellen en doen wat ze willen.'

'Moeten daarvoor meisjes sterven?' vroeg een meisje met een benepen stemmetje.

'Zij vinden van wel. De taliban gebruiken geweld zodat je bang bent en alleen maar durft te leven zoals zij het willen.'

'Hoe kun je de taliban dan herkennen?' vroeg hetzelfde meisje. De angst woog op haar woorden.

'Dat kun je niet zien. Maar je mag geen risico's nemen. Als je iemand met een motor of een auto naar je toe ziet rijden als je op weg bent naar school, moet je snel wegrennen. Of nog beter, je ergens verstoppen tot het veilig is.'

'Elke auto? Elke motor?' vroeg Zohal ongerust.

'Ja.'

'Is het dan niet beter om niet meer naar school te gaan?'

'Nee, want dan doe je net wat ze willen.'

De regen ruiste in het gebladerte van de bomen en Era had een doorzichtige plastic over haar hoofd getrokken. Het plastic sloot niet goed en dikke druppels gleden onafgebroken in haar hals. Het zou vast lang duren voordat haar kleren opgedroogd waren.

Ergens achter zich hoorden Era en Zohal een onverwacht geluid. Ze keken tegelijk over hun schouder.

'Een motor', zei Zohal. 'Zou die ook op weg naar school zijn?'

Het geronk bleef achter hen hangen.

'Zou hij ons volgen?' vroeg Zohal zich hardop af.

Hoewel de motor nog ver was, nam Era Zohals hand en onwillekeurig versnelden ze hun pas.

Toch leek het een eeuwigheid te duren voor ze de school zagen

verschijnen. Zohal zuchtte opgelucht toen ze het zandpleintje met de andere meisjes erop bereikten.

Toen de motor langzaam voorbijreed, keek de man naar het pleintje. Hij had een donkere baard en droeg een zwarte tulband. Een rode moedervlek in de vorm van een hand met drie vingers besloeg een gedeelte van zijn rechterwang en een vinger eindigde op zijn neusvleugel. Hij gaf gas en schoot weg. De achterband gooide modderkluiten in de lucht.

Het was nu al de vijfde dag dat oom Ali met Era meeinging. Ali was een broer van mama. Toen Era had verteld over de motorrijder die hen had gevolgd, wilde mama haar eerst niet naar school laten gaan. Oom Ali had toen gezegd dat hij deze week met Era zou meegaan.

‘Vanaf morgen moet ik weer gaan werken’, zei hij nu. Hij was een knecht op een grote schapenboerderij.

Era vond het vervelend dat oom Ali elke dag onnodig met haar meeinging. Het leek alsof ze de motorrijder had verzonnen. Ook wilde oom Ali geen omweg maken om Zohal op te halen. En roddelen met Zohal over de andere meisjes in de klas vond ze net het leukste van de dag.

‘Misschien was die motorrijder iemand die toevallig passeerde’, zei oom Ali. Hij kauwde vertwijfeld op zijn onderlip en streekte het handvat van zijn mes, dat in zijn gordel stak.

Oom Ali wees naar de steile helling die aan de kant van de weg liep. Die was bezaaid met grote en kleine stenen.

‘Als het nodig is...’ Zijn arm maakte een breed gebaar naar de helling. ‘Daar kan hij je met zijn motor niet achterna komen...’

In gedachten verzonken liep Era naast Zohal. Opeens werd ze heel waakzaam, alsof ze iets hoorde zonder het te horen. Ze draaide zich om en verkrampste.

In de verte kwam een donkere stip razendsnel dichterbij.

‘Een motor.’ Haar hart bevroor, hoewel ze het silhouet van de bestuurder nog niet kon herkennen. ‘We moeten hier weg!’ Ze wees naar de helling. ‘Tussen de rotsen kan hij ons niet volgen!’

Zohal keek haar vriendin besluiteloos aan. Toen keek ze in de richting van haar dorp, dat niet ver meer was. ‘Ik ben zo thuis. En wie zegt dat hij het op ons gemunt heeft? Met die klapband maakten we ons ook zorgen om niets.’

Maar het was alsof Era gevaar rook. ‘En als het wél een talibanstrijder is die het wél op ons gemunt heeft?’ In paniek staarde Era naar de motor. ‘Naar boven! Nu!’

Het geronk klonk nu heel dichtbij. De paniek schroefde Era’s keel dicht. Zonder op Zohal te letten, klauterde ze de helling op. Ze had haar jurk opgetild en snelde half struikelend vooruit. Puntige stenen prikten door de dunne zolen van haar sandalen. Ze loerde over haar schouder. ‘Zohal! Snel!’ schreeuwde ze naar haar vriendinnetje, dat aarzelend in de richting van het dorp keek, alsof ze inschatte dat ze daar nog veilig kon raken.

Maar de motor naderde angstwekkend snel en Zohal klom haastig de helling op. Opeens rolde er een steen onder haar voet weg. Wanhopig probeerde Zohal zich aan de losse keien vast te klampen, maar ze schoof ongenadig naar beneden. Toen haar knie tegen de scherpe rand van een steen stootte, schreeuwde ze het uit van de pijn.

‘Era! Help me! Ik kan mijn been niet bewegen!’ hilde ze en ze keek smekend naar boven. Vertwijfeld probeerde ze de helling weer op te klauteren, terwijl ze haar pijnlijke been achter zich aansleepte.

Era aarzelde. Radeloos beet ze op haar onderlip.

‘Snel! Waarom wacht je? Hij komt!’ gilde Zohal, terwijl ze wanhopig van de motorrijder naar Era keek.

‘Ik kom je helpen!’ riep Era. ‘Houd nog even vol.’

Kostbare seconden gingen verloren omdat Era aarzelde voordat

ze heel voorzichtig met haar voet de stenen aftastte en behoedzaam de helling afdaalde.

‘Snel!’ smeekte Zohal. Haar gezicht was betrokken van angst.

Nog een paar meters scheidden Era van Zohal, die haar arm wanhopig uitstreckte. De motorrijder was gevaarlijk dichtbij. Era herkende de man met de opvallende moedervlek.

Ik durf niet, flitste het door Era’s hoofd. Als ik Zohal help, zijn we misschien allebei te laat om te vluchten. Het angstzweet glom op haar voorhoofd.

‘Era!’ De kreet sneed door Era heen toen ze als een aapje weer naar boven klauterde. Schuin boven haar lag een groot rotsblok. Het leek eindeloos te duren voor ze achter die steen kon wegkruipen. Terwijl haar hart uit haar borstkas leek te bonzen, loerde ze hijgend om de rand.

Eindelijk was het Zohal gelukt om overeind te komen en ze probeerde onbeholpen de helling op te kruipen. De man met de tulband stuurde zijn motor recht op haar af. Zijn voorwiel raakte haar been. Zohal viel op de grond en schreeuwde het uit. De man stapte van de motor en trapte haar in de zij tot ze op haar rug gedraaid lag. Met zijn laars op haar borst hield hij haar in de modder gedrukt. Uit de zak van zijn motorjack trok hij een bruin flesje en met zijn leren handschoenen schroefde hij rustig het dopje los. Hij hield het flesje boven haar gezicht en sprenkelde een vloeistof over haar. Zohal gilde als een waanzinnige en spartelde om weg te komen, maar de laars spijkerde haar vast.

Verbijsterd vroeg Era zich af wat er in het flesje zat. De man schudde de laatste druppels uit het flesje en gooide het weg. Hij keek in Era’s richting alsof hij zich afvroeg waar ze gebleven was. Hun blikken kruisten elkaar en Era schrok van de koele, donkere ogen. Even verscheen er een boosaardig glimlachje dat haar in elkaar deed krimpen. Het was een lachje dat verraadde dat ze nog aan de beurt

zou komen. Hij schreeuwde haar iets toe wat ze niet begreep, omdat het zeker geen Dari was. Ze zag weer de opvallende moedervlek op zijn wang, vlak bij zijn neus.

Toen er uit het dorp mannen op Zohals gekrijs afkwamen, stapte hij weer op de motor en reed weg. Alleen een bandenspoor in de modder en het gegil van Zohal bewezen dat hij er was geweest.

Terwijl haar handen steun zochten op de stenen, kwam Era half glijdend de helling af.

Het meisje lag nog steeds in de modder met haar handen op haar gezicht. Het gegil was overgegaan in een klagend gekreun. Twee mannen hielpen Zohal overeind. Een van hen trok voorzichtig haar handen weg.

Era beet verbijsterd op haar vuist. Zohals gezicht zag er afschuwelijk uit. Haar huid was vreselijk verbrand. Het was alsof er duizenden vleesetende insecten aan haar gezicht hadden gevreten. Eén oog was weggebrand. Era draaide haar hoofd weg. Ze kon het niet meer aanzien. Haar maag draaide en tolde. Ze boog zich voorover om te braken.

Het ziekenhuis was een groot gebouw met witte muren. Een ambulance kwam met loeiende sirene aangereden en stopte voor de ingang. Een verpleegster en een verpleger sprongen eruit, openden snel en routineus de deur achteraan en trokken een draagbaar op wieltjes naar buiten. Era keek hen gefascineerd na. Dat wil ik later ook worden, dacht ze.

Oom Ali vroeg aan de dame achter de balie waar ze Zohal konden vinden en ze liepen door de gangen tot ze in een grote zaal belandden met links en rechts een rij bedden tegen de muur. Gezichten keken hen aan terwijl ze zoekend verder liepen. Helemaal achteraan herkende Era meteen Zohals moeder.

‘Daar ligt ze!’ Een beetje schuw schoof Era verder.

Zohals gezicht zat verborgen onder zwachtels. Alleen haar mond en haar neus waren vrijgelaten. Ook haar handen waren verbonden.

‘Hoe gaat het met haar?’ vroeg Era zacht.

Zohals moeder schudde haar hoofd. ‘Ze is heel erg verbrand’, zei ze ontmoedigd. ‘En ze is haar linkeroog kwijt. Zohal was zo’n vriendelijk kind, altijd vrolijk en opgeruimd.’

Ze spreekt alsof Zohal al dood is, dacht Era bitter.

‘Hoe kan iemand een onschuldig meisje bijtend zuur in het gezicht gooien? Gewoon maar omdat ze naar school gaat?’ Zohals moeder stak huilend haar handen omhoog alsof ze Allah om een antwoord smeekte. Tranen liepen over haar wangen. ‘Nu is ze voor altijd verminkt. Die schoft heeft haar leven vernield. Wie zal er ooit met Zohal willen trouwen?’

Ze richtte zich op. ‘Het is heel erg dat die schurk nu bereikt heeft wat hij wilde. Ik heb gehoord dat er bijna geen meisjes meer naar school gaan. Iedereen is bang. Voorlopig gaat de politie een oogje in het zeil houden, maar...’ Ze liet haar armen moedeloos naast zich vallen. ‘Ze zullen dat een tijdje doen en dan...’

Ook Era mocht van haar mama niet meer naar school. Haar ogen gingen naar Zohal. Ze voelde zich hulpeloos en schuldig.

Als ik verpleegster ben, kan ik verminkte kinderen zoals Zohal helpen, dacht ze. En opeens wist ze het zeker. Ze moest gaan studeren om later brandwonden te kunnen behandelen. Niemand zou haar dat beletten. Ook de taliban niet.

Era tikte op de schouder van Zohals moeder en wachtte tot ze opkeek.

‘Vanaf morgen ga ik terug naar school.’

Bracke, Dirk

Chicago

© 2023 Infodok/Standaard Uitgeverij nv,

Franklin Rooseveltplaats 12, B-2060 Antwerpen en de erven van Dirk Bracke

Gemaakt onder licentie van Davidsfonds.

‘Infodok’ is het geregistreerde merk van Davidsfonds vzw.

www.standaarduitgeverij.be/infodok

Vormgeving cover: Xpair

Omslagafbeelding: © Shutterstock

Vormgeving binnenwerk: Smets & Ruppel

D/2023/0034/345

ISBN 978 90 02 27226 4

NUR 284

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd – op enige manier –
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.